

Dansk it-niveau ligger til en middelkarakter

AF KONSULENT MALTHE MUNKØE, CAND.SCIENT.POL, MA, MA OG FAGCHEF FOR IT OG DIGITALISERING, JANUS SANDSGAARD, CAND.SCIENT.ADM

RESUMÉ

Det konkluderes ofte i internationale sammenligninger og studier, at Danmarks it-position og danskernes it-kompetencer er i top internationalt. Og vi *har* et godt udgangspunkt for at opnå vækst og fremgang i den moderne teknologiske vidensøkonomi. Men det glemmes ofte, at det på mange måder er naturligt og forventeligt, at et rigt land som Danmark har en sådan styrkeposition. I den forstand ligger vi ikke specielt godt, givet vores høje velstandsniveau.

Sammenholder man eksempelvis BNP/indb. med digitaliseringsparathed (fra World Economic Forums Networked Readiness Index), er det, jf. figur 1, tydeligt, at velstand og digitalisering følges ad (vist for 31 OECD-landeⁱⁱ). Danmark ligger kun en smule over tendenslinjen, dvs. hverken imponerende eller særligt dårligt, vores velstandsniveau taget i betragtning. Samtidig vurderer ¼ af personerne i den arbejdsdygtige alder, at de mangler vigtige it-kompetencer (jf. figur 2), og 12 pct. vurderer, at deres it-kompetencer er dårligere, end hvad en relevant potentiel arbejdsgiver ville forvente (jf. figur 3). Det kunne bl.a. tyde på et behov for at reorientere uddannelse i retning af behovene på fremtidens arbejdsmarked.

Danmark får topplaceringer i internationale opgørelser over it-parathed, it-anvendelse, it-position

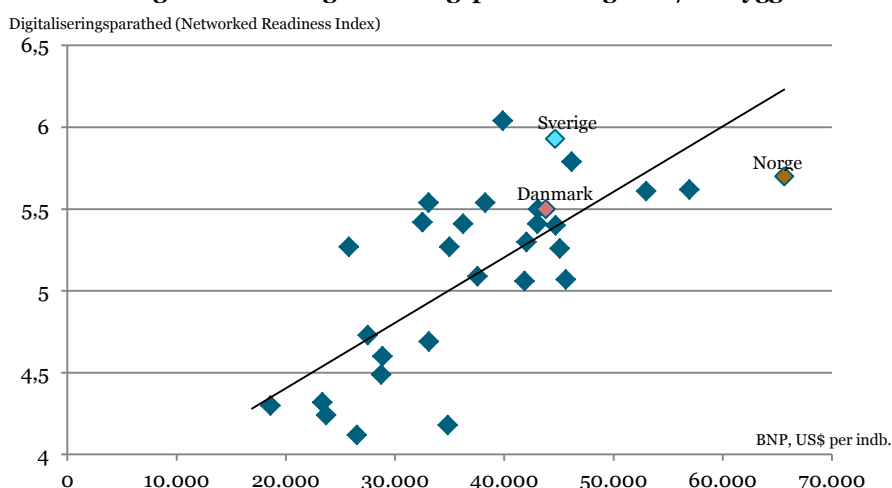
Men det bør vi også gøre som et land med højt velstandsniveau

I forhold til vores velstandsniveau er vores it-niveau ikke så imponerende

Vi har derfor et fornuftigt udgangspunkt, men vi bør heller ikke overvurdere vores styrkeposition på it-området

Figur 1

Sammenhængen mellem digitaliseringsparathed og BNP/indbygger

Kilde: World Economic Forum og OECDⁱⁱⁱ

De fleste personer kan sende mails, lave informationssøgning på nettet og lignende, og bruger dagligt internet og computere til underholdning og i privatlivet. Men den generelle it-kompetence tages i dag for givet, alt imens erhvervslivet i stigende grad efterspørger specialiserede it-kompetencer på et mere avanceret niveau. Derfor er det vigtigt både at være opmærksom på, at vores it-position er god, men ikke imponerende god, og at en styrkelse af vores it-position bør tage udgangspunkt i erhvervslivets behov, snarere end de mere generelle it-kompetencer.

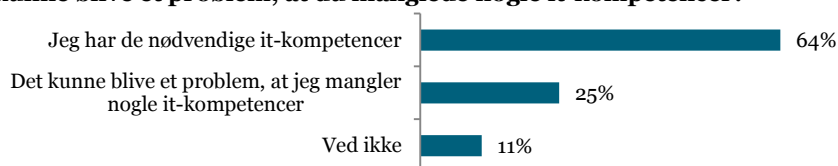
En del af arbejdsstyrken oplever, at de mangler it-kompetencer

Et andet tegn på, at danskernes it-kompetencer reelt ikke er i top, er, at en væsentlig del af arbejdsstyrken selv oplever, at de mangler væsentlige kompetencer, jf. figur 2. Hver fjerde person op til 65 år (folkepensionsalderen) oplever, at det kunne blive et problem, at de mangler nogle it-kompetencer, hvis de skulle søge et relevant job.

Hver fjerde person oplever, at de mangler de nødvendige it-kompetencer til relevante stillinger på arbejdsmarkedet

Figur 2

Hvis du skulle søge et relevant job inden for dit felt, branche eller lignende, ville du så forvente, at du havde nødvendige it-kompetencer, eller at det kunne blive et problem, at du manglede nogle it-kompetencer?

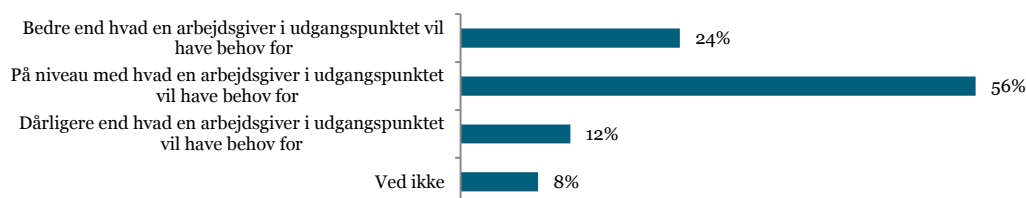

Kilde: Norstat for Dansk Erhverv, april 2015. n=791, kun vist for personer op til 65 år

Tilsvarende vurderer 12 pct. af danskerne i den arbejdsdygtige alder, at de i en jobsøgningssituation ville have dårligere it-kompetencer, end hvad en relevant arbejdsgiver i udgangspunktet ville forvente. Det er opsummeret i figur 3 nedenfor.

Figur 3

Hvis du skulle søge et relevant job inden for dit felt, branche eller lignende, hvordan vil du så vurdere, at dine it-kompetencer vil være i forhold til en arbejdsgivers behov og forventninger. Vil de være...

Kilde: Norstat for Dansk Erhverv, april 2015. n=791, kun vist for personer op til 65 år

Selvom den danske befolkning generelt betragtes som meget it-parat, gælder det altså ikke i samme omfang, når man betragter de mere konkrete it-kompetencer, som, befolkningen oplever, bliver efterspurgt blandt relevante arbejdsgivere. En væsentlig del af arbejdsstyrken er tilsyneladende besluttet bekymrede over, at de mangler bestemte it-kompetencer. Betragtet på befolkningsgrupper er der en tendens til, at de unge og mænd har højere vurderinger af deres egne it-kompetencer end andre grupper, mens vurderingen er mindre positiv blandt 50-65 årige og kvinder.

Figur 4

Hvis du skulle søge et relevant job inden for dit felt, branche eller lignende, ville du så forvente, at du havde nødvendige it-kompetencer, eller at det kunne blive et problem, at du manglede nogle it-kompetencer?

	Bedre end hvad en arbejdsgiver i udgangspunktet vil have behov for	På niveau med hvad en arbejdsgiver i udgangspunktet vil have behov for	Dårligere end hvad en arbejdsgiver i udgangspunktet vil have behov for	Ved ikke	n
Hovedstaden	26%	56%	11%	7%	255
Sjælland	23%	59%	10%	8%	109
Syddanmark	25%	53%	14%	7%	165
Midtjylland	20%	57%	12%	12%	180
Nordjylland	23%	56%	14%	8%	79
Mand	34%	50%	10%	6%	397
Kvinde	14%	62%	13%	11%	393
Under 30 år	30%	58%	8%	4%	194
30-39 år	28%	58%	12%	3%	144
40-49 år	25%	54%	11%	10%	189
50-65 år	16%	55%	15%	14%	265
Ej videregående uddannelse	23%	52%	15%	10%	511
Videregående uddannelse	26%	63%	7%	4%	271

Især kvinder og ældre vurderer, at de mangler it-kompetencer

Kilde: Norstat for Dansk Erhverv, april 2015. n=791, kun vist for personer op til folkepensionsalderen (65 år)

På den ene side er det altså tydeligt, at danskerne i international sammenhæng generelt har stærke it-kompetencer. På den anden side er der også en væsentlig del af arbejdsstyrken, som oplever, at de mangler vigtige kompetencer, ligesom vores it-kompetencer ikke er bedre, end man ville forvente, ud fra den måde dansk økonomi og det danske samfund ser ud på. Derfor bør man tage den udbredte opfattelse af, at danskernes it-kompetencer er i top internationalt, med forbehold – i realiteten er sagen ikke så entydigt positiv.

▼ OM DENNE UDGAVE

"Dansk it-niveau til en middeldarakter" er 10. nummer af Dansk Erhvervs Perspektiv i 2014. Redaktionen er afsluttet den 12. maj.

▼ OM DANSK ERHVERVS PERSPEKTIV

Dansk Erhvervs Perspektiv udkommer ca. 25 gange årligt og henvender sig til beslutningstagere og meningsdannere på alle niveauer. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling. Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs Perspektiv med tydelig henvisning til Dansk Erhverv.

▼ ISSN-NR.: 1904-7894

Dansk Erhvervs Perspektiv indgår i det nationale center for registrering af danske periodika, ISSN Danmark, med titlen "Dansk Erhvervs perspektiv: Analyse, økonomi og baggrund (online)"

▼ KVALITETSSIKRING

Troværdigheden af tal og analyser fra Dansk Erhverv er afgørende. Dansk Erhverv gennemfører egne spørgeskemaundersøgelser i overensstemmelse med de internationalt anerkendte guidelines i ICC/ESOMAR, og alle analyser og beregninger gennemgår en kvalitetssikring.

Denne analyse er offentlig tilgængelig via Dansk Erhvervs hjemmeside. Skulle der beklageligvis og trods grundig kvalitetssikring forefindes fejl i analysen, vil disse blive rettet hurtigst muligt og den rettede version lagt på nettet.

▼ KONTAKT

Henvendelser angående analysens konklusioner kan ske til Chef for Digitalisering og IT Janus Sandsgaard på JSA@danskerhverv.dk eller tlf. 3374 6239.

▼ REDAKTION

Underdirektør Geert Laier Christensen (ansv.), cand. scient. pol.; skattepolitisk chef Jacob Ravn, cand. jur.; cheføkonom Michael H.J. Stæhr, Ph.d., cand. scient. oecon.; chefkonsulent Mira Lie Nielsen, cand. oecon.; konsulent Morten Jarlbæk Pedersen, cand.scient.pol, ph.d.-studerende, konsulent Malthe Mikkel Munkøe, cand. scient. pol., MA, MA og økonom Andreas Kildegaard Pedersen, cand. polit.

ⁱ Fx indgår det i OECD's Pisa-test (PIAAC), se fx <http://uvm.dk/Uddannelser/Folkeskolen/De-nationale-test-og-evaluering/Internationale-evalueringer/PIAAC>

I udbredelsen af bredbånd, se fx <http://www.broadbandcommission.org/Documents/reports/bb-annualreport2014.pdf>

Og på en lang række parametre som måles af EU omkring fx e-handel, internetløsninger i den offentlige sektor og lignende

http://ec.europa.eu/information_society/newsroom/cf/document.cfm?action=display&doc_id=668

World Economic Forums Global Information Technology report

<http://www.weforum.org/reports/global-information-technology-report-2013/>

International Telecommunications Union

http://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Documents/publications/mis2014/MIS2014_without_Annex_4.pdf

ⁱⁱ Der er taget udgangspunkt i alle lande, der forefindes data for, dog er Luxembourg droppet som outlier-observation

ⁱⁱⁱ Indekset består af en lang række indikatorer fordelt på: political and regulatory environment, business and innovation environment, infrastructure and digital content, affordability, skills, individual usage, business usage, government usage, economic impacts, social impacts, I alt 54 variable hvoraf 27 er givet ved relevant statistik og resten ved interviews med erhvervsledere fordelt på land. World Economic Forum 2014, The Global Information Technology Report: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GITR_Report_2013.pdf

Feltkode ændret

Feltkode ændret